

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ЧАЈЕТИНА
ОПШТИНСКА УПРАВА ЧАЈЕТИНА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ И БУЏЕТ**

У П У Т С Т В О

**ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА ЗА 2027. ГОДИНУ СА
ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2028. и 2029. ГОДИНУ**

Јул 2026.

Ч а ј е т и н а

На основу члана 31. став 1. тачка 2) и члана 40. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/22, 92/23 и 94/24), и Фискалне стратегије за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину објављене 30.06.2025.године , Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2027. годину и пројекцијама за 2028. и 2029. годину од 21.07.2026.године , Општинска управа Чајетина - Одељење за финансије и буџет, доноси следеће

УПУТСТВО

ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА ЗА 2027. ГОДИНУ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2028. и 2029. ГОДИНУ

УВОД

Правни основ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/22, 92/23 и 94/24).

На основу члана 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије издаје **Упутство за припрему нацрта буџета локалне власти** и доставља директним корисницима буџетских средстава.

Индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни су да припреме предлоге финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

Министар финансија је донео Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2027. годину и пројекцијама за 2028. и 2029. годину, које је објављено на сајту Министарства финансија 03. 07. 2026. године и истог дана мејлом достављено општини Чајетина, на основу кога директни и индиректни корисници буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину Општинској управи општине Чајетина.

Програмска структура буџета

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања

привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета ЈЛС за израду одлуке о буџету ЈЛС за 2027. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

Опште напомене за припрему финансијских планова

Полазећи од одредаба Закона о буџетском систему, којима је дефинисано да одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо на неопходност поштовања одредаба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Оснивање корисника буџетских средстава мора да има утемељење у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиректних корисника буџетских средстава.

У контексту исказивања установа као индиректних корисника буџетских средстава у одлуци о буџету, **не могу** се спајати установе које обављају различите делатности имајући у виду да су делатности које обављају ове установе уређене различитим прописима, као и да се коефицијенти и други елементи за обрачун и исплату плата запослених у установама утврђују у зависности од врсте делатности установе.

Такође, у складу са чланом 2. тачка 31. Закона о буџетском систему апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују се збирно по врстама индиректних корисника и наменама у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Законом о буџетском систему је прописано да одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране локалне власти над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, престају да важе кад се за то створе технички услови.

С обзиром на то да је законодавац оставио могућност да установе до даљњег могу да користе сопствене приходе у складу са законом, надлежни орган треба да преиспита основаност и оправданост постојања рачуна сопствених прихода индиректних корисника буџетских средстава (установе културе, спорта и сл.) у случају када коришћење и расподела тих прихода није уређена посебним законима.

Уколико буџетски корисник, у складу са посебним законима, остварује сопствене приходе надлежни орган локалне власти дужан је да води рачуна да тај корисник извршава расходе и издатке првенствено из тог и других извора, па тек онда

из извора 01 – општи приходи и примања буџета (члан 52. Закона о буџетском систему).

Сходно чланом 49. Закона о буџетском систему и Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распореду средстава са тих рачуна је да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода. Чланом 18. став 1. Закона о јавној својини носиоци права јавне својине су Република Србија, аутономна покрајина и општина, односно град.

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама треба планирати на извору 01 - општи приходи и примања буџета. Како би предшколске установе могле да прате остварење ових прихода, односно извршавање обавеза родитеља по том основу, потребно је да надлежни орган јединице локалне самоуправе изводе о оствареним уплатама овог прихода на прописан рачун за уплату јавних прихода достављају предшколским установама. Уколико јединице локалне самоуправе поступе по наведеним препорукама, неопходно је да у образложењу одлуке о буџету наведу правни основ за планирање наведених расхода са тим извором финансирања.

У вези увођења принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес указујемо да је Одељење за финансије и буџет донело План поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета општине Чајетина за 2027.годину, који је детерминисао ПУ „Радост“ , Културни центар Златибор, Библиотеку „Љубиша Р. Ђенић“ Чајетина као кориснике буџетских средстава и програме опредељених буџетских корисника за које је дефинисан (на нивоу програма и/или програмске активности) најмање један родно одговоран циљ и одговарајући показатељ/индикатор који адекватно мери допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Израда **грађанског буџета**, као инструмента за повећање транспарентног исказивања на који начин и у које сврхе се користе јавна средства, представља својеврстан водич за грађане којима треба да се приближе надлежности и начин финансирања послова који се обављају у њиховим општинама и градовима. У циљу информисања и појашњења грађанима о начину трошења и за које сврхе се троше буџетска средства, потребно је да локална власт на једноставан и разумљив начин прикаже свој буџет грађанима са информацијама о буџетским приходима и примањима, расходима и издацима, изворима финансирања, буџетским корисницима и сл. и објави га на својој интернет страници.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежи ка томе

да они задовоље критеријум SMART. Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева. У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

При изради овог Упутства, коришћени су тренутно доступни подаци и то:

1. Фискална стратегије за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину;
2. Упутство за израду одлуке о буџету локалне власти за 2027. годину од 21.07.2025. године;
3. Упутство за припрему програмског буџета;
4. Пројектовани лимити из Упутства за израду буџета за 2027. годину и наредне две године;
5. Шестомесечни извештаји буџетских корисника и шестомесечни извештај о извршењу буџета за период 01.01.2026. године до 30.06.2026. године;
6. План поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступку припреме и доношења буџета општине Чајетина за 2027. годину;
7. Стратешка докумената општине Чајетина.

Приликом коришћења ових података, у поступку израде финансијских планова, мора се обратити додатна пажња на измене и допуне појединих закона, као и доношење нових закона у протеклом периоду, како би све радње око израде и доношења Одлуке о буџету општине Чајетина биле у складу са важећим законским прописима.

Подсећамо на рок који мора строго поштовати у поступку припреме и доношења буџета, који се извршава према буџетском календару:

- 15. септембар – директни и индиректни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године.

Упутство за припрему буџета општине Чајетина за 2027. годину садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смернице за припрему буџета општине Чајетина за 2027. годину;

- 2) опис планиране политике локалне власти у 2027. години;
- 3) процену прихода и примања и расхода и издатака за 2027. годину и наредне две фискалне године;
- 4) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана корисника средстава буџета за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину;
- 5) смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета;
- 6) поступак и динамику припреме буџета општине Чајетина и предлога финансијских планова корисника средстава буџета;
- 7) начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета локалне власти;
- 8) начин на који ће се исказати програмске информације.

Чланом 41. Закона дефинисано је да су директни и индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

У погледу садржине предлога финансијског плана директних и индиректних корисника средстава буџета сходно се примењују одредбе члана 37. истог закона, односно предлог финансијског плана обухвата:

- 1. расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;**
- 2. детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;**
- 3. родну анализу расхода и издатака;**
- 4. програмске информације;**
- 5. преглед примања за трогодишњи период на основу закључених уговора, као и оних чије је закључивање извесно у наредној фискалној години.**

У наредном делу текста, дајемо основне смернице значајне за израду буџета општине Чајетина за 2027. годину и израду финансијских планова буџетских корисника.

1) Основне економске претпоставке и смернице за припрему буџета општине Чајетина за 2027. годину

Упркос изазовним глобалним и регионалним условима, глобална нестабилност постаје трајна карактеристика међународног економског система, што захтева отпорну и кредибилну економску политику. Геополитичке тензије, поремећаји у глобалним трговинским и енергетским токовима, раст трошкова транспорта, осигурања и финансирања, као и висока волатилност на међународним тржиштима, показују да нестабилност више није привремени поремећај већ трајни фактор глобалне економије. У таквим околностима приоритет економске политике је очување отпорности економије и способности институција да реагују на спољне шокове.

Поремећаји у енергетским и транспортним токовима директно утичу на инфлацију, трошкове производње, инвестиције и финансијске услове, због чега економска политика мора обезбедити стабилност и простор за реаговање у условима повећане неизвесности. Србија улази у овај период са очуваном макроекономском и финансијском стабилношћу упркос успоравању раста у 2025. години. Након раста бруто домаћег производа (у даљем тексту: БДП) од 3,7% у 2023. и 3,9% у 2024. години, привредни раст је у 2025. успорио на 2,0% пре свега због повећане неизвесности и слабије домаће и екстерне тражње. Ипак, инфлација је стабилизована, незапосленост је остала ниска, а финансијски систем стабилан. Краткорочни економски показатељи у 2026. години потврђују опоравак и снагу домаће тражње и инвестиција. Према флеш процени Републичког завода за статистику, реални раст БДП у првом кварталу 2026. године износио је 3,0% међугодишње.

Средњорочна економска политика Србије заснива се на очувању макроекономске стабилности, одговорним јавним финансијама, инвестицијама и енергетској сигурности. Приоритети остају контрола јавног дуга, повећање ефикасности јавних инвестиција и наставак институционалних реформи у процесу приближавања Европској унији. Истовремено, управљање ризицима остаје важно због изложености Србије енергетским, трговинским и финансијским шокovima. Основни макроекономски сценарио предвиђа убрзање привредног раста и очување стабилности у средњем року. Очекује се раст БДП од око 3% у 2026. години и убрзање на око 4,5% у 2027. години, уз очување ценовне стабилности и постепено смањење учешћа јавног дуга у БДП.

Основне макроекономске претпоставке за 2026. и 2027. годину

	2026	2027
БДП, млрд РСД	11.065,3	12.021,9
Стопа номиналног раста БДП, %	6,5	8,6
Стопе реалног раста БДП, %	3,0	4,5
Потрошачке цене (годишњи просек), %	3,7	4,2

Извор: МИФ

Фискална дисциплина остаје темељни принцип економске политике, уз пажљиво планирани буџетски дефицит од око 3,0% БДП у овој и наредној години, са постепеним смањењем на 2,5% БДП-а у 2028. и 2029. године. Овакав оквир обезбеђује континуирано смањење удела јавног дуга у БДП-у, који ће се, према тренутним проценама, спустити на испод 40% до краја средњорочног периода. Истовремено, јавне инвестиције остају приоритет и биће задржане на

високом нивоу од 6,3% БДП-а просечно годишње, уз даље јачање механизма контроле и унапређење транспарентности у управљању капиталним пројектима.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2026. години и остварења прихода у четвртом кварталу 2025. године који је увећан за 6,8%. Тако утврђен износ представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (**пројектован номинални раст у 2027. години од 8,6%**).

Приликом планирања текућих прихода потребно је узети у обзир приходе из свих извора финансирања, осим извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти.

Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти, 08 - добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати само уколико јединица локалне самоуправе поседује уговор или други одговарајући акт из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2027. години. Јединице локалне самоуправе које на основу остварења прихода у току 2027. године, утврде да ће укупно планирани износ текућих прихода (класа 7) прећи лимит дозвољеног увећања за 2027. годину (8,6%), моћи ће да изврше корекцију истог (у поступку ребаланса или подизањем приходне апропријације на основу члана 5. ст. 4-5 ЗОБС) уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати искључиво уколико у вези истих поседује закључен уговор/споразум из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2027. години.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2026. годину („Службени гласник РС”, број 92/23). Примања од продаје нефинансијске имовине јединице локалне самоуправе треба да планирају само уколико је извесно да ће иста бити остварена у току 2027. године, односно уколико јединица локалне самоуправе у вези остварења истих поседује закључен уговор или други одговарајући акт у коме је утврђено да је рок остварења истих у 2027. години.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуна корисника буџетских средстава.

2) Планирана политика локалне власти у 2027. години

У току 2027. године општина Чајетина ће наставити да обавља изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом Републике Србије и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којима се регулише ова област.

Активности општине Чајетина у 2027. години биће првенствено усмерене на:

- одржавање и ширење комуналних услуга (водоснабдевање, прикупљање и одношење смећа, управљање отпадним водама, јавна хигијена, уређење и одржавање зеленила, јавна расвета, саобраћајна инфраструктура и остале комуналне услуге), са посебним акцентом на путну инфраструктуру, изградњу водоводне и канализационе мреже;
- улагања у пољопривреду и рурални развој;
- улагања у заштиту животне средине;
- обезбеђивање услова за рад локалних установа културе;
- побољшање услова за бављење спортом;
- организација културних и спортских активности и манифестација;
- јачање туристичке понуде;
- опорезивање у складу са платежном могућношћу грађана, ниже стопе пореза и шира пореска основица;
- стручно усавршавање запослених у локалној администрацији кроз опште програме обуке, програм обуке руководиоца и посебне програме обуке у складу са специфичним потребама из делокруга и надлежности ЈЛС;
- пружање бесплатне правне помоћи грађанима,
- пружање осталих услуга грађанима у складу са Законом.

Општина Чајетина ће обављати поверене и пренесене послове из области:

- државне управе;
- социјалне заштите;
- здравствене заштите;
- предшколског, основног и средњег образовања;
- екологије и очувања животне средине;
- рада инспекцијских служби и др.

Политика локалних власти ће бити усмерена на обезбеђење средстава за несметано функционисање Општинске управе и свих корисника буџетских средстава у области образовања, културе, спорта, туризма, социјалне заштите.

Средства за зараде запослених обезбедиће се у законом утврђеним оквирима, а средства за материјалне трошкове и текуће одржавање опреме и објеката у зависности од исказаних потреба и утврђених приоритета, водећи рачуна о интенцијама за смањење јавне потрошње.

Значајна средства ће се обезбедити и за издвајања за социјалну заштиту (једнократне помоћи, подршка успешним ученицима и студентима, услуге личног пратиоца, иновативне услуге у социјалној заштити, субвенције за породице са троје и више деце, трошкови превоза ученика, подршка породицама са децом кроз накнаде за бесплатне учбенике), активности Црвеног крста, као и друга издвајања у складу са Одлуком о правима и услугама о социјалној заштити на територији општине Чајетина.

За капитално одржавање и капиталну изградњу средства ће се обезбедити делом из општих прихода буџета као и из средстава наменских трансфера од других нивоа власти. Приоритет ће имати програми, односно инвестиције у саобраћајну и комуналну инфраструктуру (путеви, водоводи, канализација) започете у овој или ранијим годинама, али и инвестиције којима се на инфраструктурним објектима спречавају или отклањају последице штета од елементарних непогода.

3) Процена прихода и примања и расхода и издатака за 2027. годину и наредне две фискалне године

1. Основ политике планирања прихода и расхода је у складу са реалним пројекцијама буџета општине за 2027. годину и у складу са Упутством Министрства финансија за припрему одлуке о буџету локалних власти за 2027. годину и пројекцијама за 2028. и 2029. годину.

2. При изради предлога финансијских планова за 2027. годину, корисници буџета треба да планирају расходе и издатке до нивоа утврђених овим Упутством, при томе водећи рачуна о донетим одлукама, уговореним обавезама и друго од стране Скупштине општине, односно надлежног органа општине Чајетина.

3. Ради сагледавања могућности буџета општине Чајетина за 2027. годину и наредне две године, даје се следећа пројекција прихода и примања:

Табела-Пројекција прихода и примања у периоду од 2026. до 2028. године-у хиљадама

еко но. кл.	Назив прихода	План 2026.	Остварење 01.01.- 30.06.2026.	ПРОЈЕКЦИЈА		
				2027.	2028.	2029.
711	Порез на доход., добит и капит. доб.	663.787	346.325	750.000	770.000	790.000
712	Порез на фонд зарада	0	0	0	0	0
713	Порез на имовину	1.096.500	379.166	950.000	1.000.000	1.050.000
714	Порез на добра и услуге	206.163	86.267	210.000	225.000	230.000
716	Други порези	32.000	12.339	33.000	34.000	35.000

732		828	828	0	0	0
733	Трансфери од других нивоа власти	89.932	86.546	90.000	95.000	100.000
741	Приходи од имовине	792.161	378.240	900.000	970.000	1.000.000
742	Продаја добара и услуга	112.200	71.813	130.000	140.000	150.000
743	Новчане казне и одузета имов.корист	13.020	10.419	17.000	19.000	21.000
744	Добровољни трансф. од физичких и правних лица	0	0	0	0	0
745	Мешовити и неодређени приходи	17.386	3.860	20.000	23.000	25.000
772	Меморандумске ставке за рефундац. расхода	2.050	2.437	2.100	2.000	2.100
811	Примања од продаје непокретности	500	321	700	800	700
812	Примања од продаје покретних ствари	200	0	100	100	100
823	Примања од продаје робе за даљу продају	100	0	100	100	100
	Укупни текући приходи и примања	3.026.827	1.378.561	3.103.000	3.279.000	3.404.000
321	Пренета неутрош. средс.из претх.год.	187.915	187.915	50.000	30.000	30.000
	Укупни приходи и примања са пренетим средст.	3.214.742	1.566.476	3.153.000	3.309.000	3.434.000

Напомена: Укупни јавни приходи и примања у 2027. години садрже пренета средства из претходне године, што не улази у пројекцију прихода за период од 2027. до 2029. године. Такође, процена обима буџета за 2027. годину и наредне две године извршена је под условом да се буџет општине додатно не задужује код пословних банака. Евентуални ниво задуживања у 2027 . години биће дефинисан посебном Одлуком Скупштине општине Чајетина.

Уставом Републике Србије, Законом о локалној самоуправи, Законом о буџетском систему, Законом о буџету Републике Србије, али и другим релевантним законским и подзаконским актима регулисано је који се јавни расходи финансирају из буџета општине Чајетина. Овде прилажемо листу неких од најважнијих закона:

- Закон о предшколском образовању.
- Закон о основама образовања и васпитања.
- Закон о култури.
- Закон о спорту.
- Закон о примарној здравственој заштити.
- Закон о заштити животне средине.
- Закон о заштити ваздуха.
- Закон о заштити природе.
- Закон о управљању отпадом.
- Закон о комуналној делатности.
- Закон о пољопривреди и руралном развоју.
- Закон о туризму.
- Закон о матичним књигама.
- Закон о финансирању политичких активности.
- Закон о јавној својини.
- Закон о планирању и изградњи.

У складу са горе наведним законима, али и стратешким правцима развоја општине Чајетина, у наредном трогодишњем периоду средства за финансирање послова из изворног делокруга надлежности, као и пренесених и поверених послова биће распоређена на начин који је утврђен у следећој табели.

4. Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног буџетског корисника буџета општине Чајетина за 2026. годину са пројекцијама за наредне две фискалне године:

Пројекција расхода директних и индиректних корисника буџета (лимити)

(у хиљадама динара)

Разд ео	функ ција	Назив корисника	План расхода за	Лимити расхода			
			2026.	2027.	2028.	2029.	
1	110	Скупштина општине	42.030	47.000	52.000	57.000	
2	111	Председник општине	21.400	25.000	29.000	33.000	
3	111	Општинско веће	4.000	6.000	8.000	10.000	
4	330	Општински правобранилац	1.012	1.000	1.000	1.000	
	130	Општинска управа					

5	020					
	040					
	070					
	090		2.360.934	2.190.000	2.238.000	2.257.000
	320					
	360					
	620					
	630...					
	920	СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	24.992	28.000	31.000	34.000
		-Средња угоститељско туристичка школа	24.992	28.000	31.000	34.000
	912	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ	97.975	93.000	104.000	115.000
		-ОШ Миливоје Боровић	41.300	30.000	34.000	38.000
		-ОШ Димитрије Туцовић	31.000	35.000	39.000	43.000
		-ОШ Саво Јовановић	25.675	28.000	31.000	34.000
	760	ЗДРАВСТВО	15.000	18.000	21.000	24.000
	090	СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА – Центар за социјални рад	21.431	24.000	27.000	30.000
		ИНДИРЕКТНИ КОРИСНИЦИ БУЏЕТА	625.968	721.000	798.000	873.000
	911	ДЕЧИЈИ ВРТИЋ „РАДОСТ“ ЧАЈЕТИНА	260.342	290.000	320.000	350.000
	820	БИБЛИОТЕКА „ЉУБИША Р.ЂЕНИЋ“ ЧАЈЕТИНА	57.215	63.000	68.000	73.000
	473	ТО „ЗЛАТИБОР“	173.417	203.000	225.000	250.000
	160	МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	40.000	45.000	50.000	55.000
	820	КУЛТУРНИ ЦЕНТАР ЗЛАТИБОР	94.994	120.000	135.000	145.000
		УКУПНО:	3.214.742	3.153.000	3.309.000	3.434.000

Приликом планирања буџета, сви буџетски корисници су дужни да се придржавају начела рационалности и штедње. У оквиру ограничених средстава, буџетски корисници као приоритет треба да планирају законске и уговорене обавезе (плате, накнаде, закључене уговоре, преузете обавезе и сл.).

5. Смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета општине Чајетина

Директни и индиректни корисници буџетских средстава своје финансијске планове са пројекцијама израђују у складу са овим Упутством, Фискалном стратегијом и Упутством Министарства финансија.

Планирање масе средстава за плате запослених у 2027. години

1. Законско уређење плата

Плате изабраних, постављених и запослених лица код корисника буџета локалне власти уређене су:

- Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...19/25);
- Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 21/16, 113/17, 113/17-др. закон, 95/18, 114/21 и 92/23)
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон, 23/18 и 39/25);
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01... 101/24, 5/25, 12/25, 13/25 и 17/25);
- Другим релевантним прописима који уређују елементе за обрачун и исплату плата.

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије.

3. Планирање масе средстава за плате у одлукама о буџету за 2027. годину

Локална власт у 2026. години планира укупна средства потребна за обрачун и исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2026. године, уз могућност увећања плата у складу

са законом којим се уређује буџет.

Приликом планирања укупне масе средстава за плате у буџету јединице локалне власти, евентуална индексација, предвиђена законом којим се уређује буџет, примењује се на 11 месечних плата у години, а имајући у виду рокове за исплату плата који су дефинисани посебним колективним уговорима, као и да би иста била могућа почев од обрачуна и исплате плате за јануар 2026. године.

Математички исказано, маса за плате код свих буџетских корисника се утврђује на следећи начин:

Укупна маса за плате = маса средстава исплаћена за септембар 2026. године + маса средстава исплаћена за септембар 2026. године * прописани % увећања плате * 11 месеци

Уколико маса средстава која је утврђена на претходно наведени начин није довољна за обрачун и исплату плата запослених код корисника буџета локалне власти, иста се може увећати у току 2027. године, а након претходно добијене писане сагласности министарства надлежног за послове финансија.

На основу горе наведене формуле средства за плате се планирају на бази броја запослених којима је исплаћена плата за септембар 2026. године, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2027. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2026. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који то право стичу у 2026. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2027. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно, уз уважавање права запослених која су уређена

релевантним прописима и респектовање принципа одговорног фискалног управљања.

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2027. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби искаже **број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.**

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2027. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19 и 44/21, 130/21, 120/21-др.закон и 138/22).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

6) Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које

је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројеката и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр. 79/23).

Законом о локалној самоуправи прописано је да имовином локалне самоуправе управљају органи локалне самоуправе у складу са законом (члан 15. став 2.). Органи општине су скупштина општине, председник општине, општинско веће и општинска управа (члан 27.). Законом о буџетском систем прописано је да су директни корисници буџетских средстава органи и службе локалне власти (члан 2. тачка 7.), истим законом прописано је да су „капитални пројекти пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за локалну власт, укључујући и услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагање у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса“ (члан 2. тачка 21а.). У члану 9. Уредбе о капиталним пројектима наведено је да је „Овлашћени предлагач капиталног пројекта (у даљем тексту: предлагач) ресорно министарство или други директни корисник буџетских средстава, у смислу закона којим се уређује буџетски систем, посредством кога предлагач идеје капиталног пројекта реализује капитални пројекат“

Сходно томе, Општина Чајетина треба да средства за капиталне пројекте планира и реализује преко Општинске управе Чајетина, као органа надлежног за спровођење јавних инвестиција у општини.

Буџетски корисници који имају захтеве за извођење капиталних пројеката у 2027. години треба да на истим обрасцима, одвојено, искажу капиталне пројекте како би исти били укључени у предлог плана Општинске управе за

2027.годину.

Буџетски корисници који буду конкурисали код ресорних министарства за финансијска средства по основу капиталних пројеката, морају водити рачуна о претходним наводима.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2027. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2027. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.).

8) Начин исказивања програмских информација

Законом о буџетском систему је прописано да се програмски модел буџета у целини примењује почев од припреме буџета за 2015. годину на свим нивоима власти. Програмски буџет представља ефикасан механизам за спровођење реформе управљања јавним финансијама.

Ради спровођења ове законске одредбе, Министарство финансија је саставило Упутство за израду програмског буџета које је ажурирано у јулу 2021. године, које се може преузети са сајта Министарства финансија и које је било основ за припрему одлука о буџету.

Програмску структуру корисника буџета чине три програмске категорије: **програм, програмска активност и пројекат**, којима се групишу расходи и издаци. Те програмске категорије распоређене су у два хијерархијска нивоа. На вишем нивоу су програми, а на нижем су програмске активности и пројекти који им припадају.

Програмска активност је текућа делатност корисника буџета и није временски ограничена.

Пројекат је временски ограничен пословни подухват корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе остварењу програма. Може се односити на капитално улагање, унапређење процедуре у јавној администрацији, усавршавање државних службеника и сличне подухвате који доприносе квалитетнијем пружању јавних услуга.

По програмској методологији за сваки програм, програмску активност и пројекат је потребно утврдити циљеве, индикаторе, којима се мери постизање тих циљева и циљане вредности индикатора за следеће три године. у ком циљу се даје и преглед **униформних циљева и индикатора**. Униформност програма, програмских активности и индикатора обезбеђује да јединице локалне самоуправе међусобно упореде трошкове и квалитет услуга пружених грађанима.

Упутство за израду Програмског буџета, Листу униформних програма и активности, листу циљева и индикатора, као и обрасце за припрему програмског буџета, буџетски корисници могу преузимати са сајта Министарства финансија

(секција локална власт), као и са званичног сајта СКГО на интернет страници www.skgo.org у секцији Програмски буџет.

Уређење праћења и извештавања представља надоградњу система за израду програмског буџета, а информације добијене на овај начин користе се за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, као и квалитета јавних услуга.

Министарство надлежно за послове финансија, Влада и Народна скупштина, односно локални орган управе надлежан за финансије, надлежни извршни орган локалне власти и скупштина локалне власти, разматрају информације о учинку програма у оквиру буџетске процедуре. Тиме се омогућава да се одлуке о приоритетним областима финансирања и расподела буџетских средстава за наредну фискалну годину доносе, између осталог, и на основу постигнутих резултата и потрошње у претходној, односно текућој фискалној години.

Корисници буџета локалне власти достављају локалном органу управе надлежном за финансије извештаје о учинку програма (полугодишњи) на прописаном обрасцу који представља саставни део овог упутства.

Корисници буџета локалне власти су у обавези да до **15. септембра** текуће године локалном органу управе надлежном за финансије доставе извештај о учинку програма у току првих шест месеци текуће године. Информације о учинку оствареном у првих шест месеци текуће године представљају прилог предлогу финансијског плана корисника буџета за наредну годину. На тај начин је омогућено да се одлука о расподела буџетских средстава за наредну годину доноси и на основу постигнутих резултата и потрошње у текућем циклусу.

Образложење предлога финансијског плана садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

10) Поступак и динамика припреме буџета општине Чајетина и предлога финансијских планова директних и индиректних корисника средстава буџета

На основу Упутства за припрему нацрта буџета и средњорочних планова, корисници буџетских средстава израђују предлог годишњег и средњорочног финансијског плана.

У складу са чланом 37. Закона о буџетском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21- др.закон и 138/22, 92/3 и 94/24), Предлог финансијског плана обухвата:

1) Расходе и издатке за 2027. године и две наредне године, исказане по свим буџетским класификацијама;

- 2) Детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;
- 3) Родну анализу расхода и издатака;
- 4) Програмске информације;
- 5) Извештај о учинку програма за првих 6 месеци 2025. године.

Предлоге финансијских планова за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину буџетски корисници достављају Одељењу за финансије и буџет Општинске управе Чајетина у штампаном облику, потписане и оверене од стране руководиоца директних и индиректних буџетских корисника и у електронској форми на и-мејл адресу: zorica.neskovic@gmail.com.

Потребни обрасци за израду финансијских планова дати су у прилогу овог Упутства.

Рок за достављање предлога финансијских планова буџетских корисника Одељењу за финансије и буџет је **15. септембар 2026. године**.

НАПОМЕНА: Корекција параметара за припрему буџета извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране фискалне стратегије и евентуалних измена Закона о буџетском систему

У случају било каквих нејасноћа код израде предлога финансијских планова можете се обратити Зорици Нешковић, Самосталном саветнику за буџет и трезор.

**НАЧЕЛНИК
ОДЕЉЕЊА ЗА ФИНАНСИЈЕ И БУЏЕТ,
Милан Стаматовић**